

מינוי שר הבריאות

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה, לקבוע כי ראש הממשלה, בנימין נתניהו, יכהן כשר הבריאות, בנוסף לתפקידו כראש הממשלה וכשר החוץ.

להביא את ההחלטה לאישור הכנסת ולפרסמה ברשומות.

דברי הסבר

רקע כללי

ראש הממשלה, בנימין נתניהו, מכהן, בין היתר, כממלא מקום שר הבריאות ממועד הכניסה לתוקף של התפטרות ח"כ יעקב ליצמן מחברותו בממשלה בתפקיד שר הבריאות, וזאת בהתאם לסעיף 24(ב) לחוק יסוד: הממשלה.

כעת מוצע למנות את ראש הממשלה לתפקיד שר הבריאות באופן קבוע, בהתאם להוראות סעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 503 מיום 31.8.2015

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 04מינויים

תחום פעולה עיקרי: 06המגזר הציבורי

מוגש על ידי ראש הממשלה

ט"ז בשבט התשע"ח
01 בפברואר 2018

היועצת המשפטית

ירושלים, ט"ז בשבט, התשע"ח

1 בפברואר, 2018

סימוכין: 3062/2018-15

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: מינוי שר הבריאות

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בעת שהושבעה הממשלה ה-34 בכנסת נקבע כי ראש הממשלה יכהן גם כשר הבריאות, ובהמשך, בעקבות פסק הדין החלקי בבג"ץ 3132/15 **מפלגת יש עתיד נ' ראש הממשלה** (ניתן ביום 11.8.2015) (להלן – בג"ץ 3132/15), מונה ח"כ יעקב ליצמן כשר הבריאות (החלטת ממשלה מס' 503 מיום 31.8.2015). ביום 26.11.2017 התפטר ח"כ ליצמן מחברותו בממשלה בתפקיד שר הבריאות, והתפטרותו נכנסה לתוקף ביום 28.11.2017. ממועד התפטרותו של ח"כ ליצמן כיהן ראש הממשלה כממלא מקום שר הבריאות, בהתאם לסעיף 24(ב) לחוק יסוד: הממשלה, הקובע כי: "יחדל שר לכהן או שנבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו, ימלא את התפקיד ראש הממשלה או שר אחר שתקבע הממשלה". סעיף 24(ג) לחוק יסוד: הממשלה מוסיף וקובע כי "תקופת מילוי המקום של שר שחדל לכהן כאמור בסעיף קטן (ב) לא תעלה על שלושה חודשים". כעת, מוצע למנות את ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, לתפקיד שר הבריאות, בנוסף לתפקידיו כראש הממשלה ושר החוץ, וזאת בהתאם לסעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה, שלפיו: "הממשלה רשאית, באישור הכנסת, לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים, למעט תפקיד ראש הממשלה". בהתאם לסעיף, החלטה כאמור טעונה אישור הכנסת. בהתאם להוראת סעיף 10(ב)(11) לחוק הממשלה, התשס"א-2001 החלטה זו טעונה פרסום הודעה ברשומות מטעם הממשלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

עם קבלת ההחלטה, יחזיק בידיו ראש הממשלה, בנימין נתניהו, בנוסף לראשות הממשלה ולתיק החוץ, גם את תפקיד שר הבריאות. בפסק הדין המשלים בבג"ץ 3132/15 (ניתן ביום 13.4.2016) נקבע, ברוב דעות, כי קיימת סמכות לראש הממשלה לכהן במקביל כשר. זאת, בכפוף ל"התראת בטלות", שעיקרה היה כי כהונה של ראש הממשלה בהיקף תפקידים מיניסטריליים מסוים עשוי לעלות לחריגה קיצונית ממתחם הסבירות בהפעלת הסמכות. בהערות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ניהול ותפקידים מיוחדים) לסדר יום הממשלה בישיבתה מיום 31.12.2017, בנוגע להצעת החוק בעניין אפשרות אצילת סמכויות סטטוטוריות הנתונות לשר לידי סגן שר שמונה במשרד שראש הממשלה מכהן בו כשר, הוער כי כהונה של ראש הממשלה כשר הממונה על מספר ניכר של משרדים, בפרט ככל שמדובר במשרדים גדולים ומשמעותיים ושאינם בגדר אלו המצויים באופן

היועצות המשפטית

טבעי תחת תחומי העיסוק והאחריות המקובלים על ראש הממשלה, עלולה לעורר קושי במישור הסבירות. בהקשר זה יש לזכור כי בעת מתן פסק הדין המשלים בבג"ץ 3132/15 כיהן ראש הממשלה כשר הממונה על 4 משרדים ממשלתיים נוספים (החוץ, התקשורת, המשרד לשיתוף פעולה אזורי והכלכלה). מאז מתן פסק הדין מונו שרים אחרים לעמוד בראש משרדי התקשורת, שיתוף הפעולה האזורי והכלכלה, וכיום מחזיק ראש הממשלה, בנוסף לתפקידו כראש הממשלה רק בתיק החוץ. מאז התפטרותו של חה"כ ליצמן מתפקיד שר הבריאות הוא גם ממלא מקום שר הבריאות, כאמור לעיל. בנסיבות אלו, עם אישורה של הצעה זו, יכהן ראש הממשלה, בנוסף לתפקידו כראש ממשלה, כשר הממונה על שני משרדים נוספים בלבד. נראה כי בנסיבות אלו, אין המדובר בהיקף העולה כדי חריגה קיצונית ממתחם הסבירות בהפעלת הסמכות. זאת ועוד, התיקון לחוק יסוד: הממשלה בעניין אפשרות אצילת סמכויות לסגן שר הנ"ל מאפשר להפחית מהמטלות הרבות הרובצות לפתחו של ראש הממשלה כשר הממונה על משרדים נוספים, ובכך ליתר חלק מהחשש שהביעו השופטים בפסק הדין המשלים בבג"ץ 3132/15 מפני המעמסה הכבדה הנגזרת מאחריות של ראש הממשלה על משרדים נוספים מעבר לתפקידו כראש הממשלה.

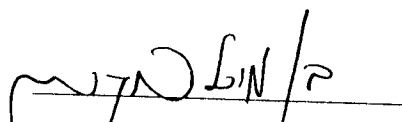
לצד זאת, יש לשים לב להערת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ניהול ותפקידים מיוחדים), שלפיה ביישומו של התיקון האמור לחוק יסוד: הממשלה, שמרחיב את מסגרת העניינים שראש הממשלה המכהן כשר יהיה רשאי למסור לסגן שר שמונה באותו משרד, יהיה צורך להקפיד ביתר שאת על כך שחלוקת העבודה בפועל בין ראש הממשלה לסגן השר שמונה במשרד הבריאות תהיה בהתאם לאמור בתיקון, לפסיקת בג"ץ ולכל דין אחר. בפרט, יידרש להקפיד כי בעת יישום התיקון האחריות לענייני המשרד תיוותר בידי ראש הממשלה המכהן כשר הבריאות, וכי היא תהיה בעלת תוכן ממשי, קרי: שליטה אפקטיבית בענייני המשרד ומעורבות ממשית בניהולו ובקביעת מדיניותו. בנוסף, לא ניתן לאצול לסגן השר סמכויות הנתונות לשר כחבר הממשלה ואשר טבועות בתפקידו כשר. סגן השר יפעל בשם ראש הממשלה בעניינים שימסור לו וסמכויותיו יותנו בצורה ברורה. לעניין זה, מבהיר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ניהול ותפקידים מיוחדים) כי יש חשיבות יתרה ביחס למשרד שבו קיימת חשיבות מיוחדת בתפקוד מלא של השר, בשל חשיבותו, השפעתו על הציבור, הסמכויות שמוקנות לשר בדין וכיוצא בזה. אין ספק כי משרד הבריאות הוא מסוג זה של משרדים. להרחבה בנושא מסגרת סמכותו של סגן השר בנסיבות אלו, ניתן לפנות לחוות הדעת המשפטית של הח"מ מיום 10.1.2018, שצורפה להצעת ההחלטה בעניין אישור מינויו של חה"כ ליצמן כסגן שר במשרד הבריאות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

בשים לב לאמור לעיל תחת הכותרת "קשיים משפטיים", אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

 שלומית ברנע פרגו, עו"ד
 היועצת המשפטית